

Hoe een Bornenaar de bevrijding beleefde

Een 14-jarige jongen van de Bleek

Drie april rond 11.00 uur. In de ochtend ontsnapten Duitse militairen, die door het ondergrondse verzet gevangen genomen waren en opgesloten zaten in de schuur van boer Schwering. Hoewel ik daar langs fietste, heb ik daar niks gezien. Wel waren de huizen van Harry van Harten aan de Deuringerweg in brand gestoken.

Ik was op weg naar de familie Joh. Kole om melk te halen. De melk droeg ik in een warmwaterzak op mijn borst. Op de terugweg naar huis kwam ik bij het watermachientje van de fa. Spanjaard drie mannen uit het verzet tegen die ik alle drie kende. Namelijk Johan Smienk, Gait Mulder (IJsco Mulder) en Jan Ligtenberg, kantonnier bij de provincie. Zij waren alle drie bewapend met geweren. Inmiddels was het schieten rondom ons niet van de lucht. Zij kenden mij ook en zeiden: "Ga met ons mee, want wij gaan naar boer Meulenbroek." Ik antwoordde dat ik niet mee ging, maar terug naar huis wilde. Zij zeiden: "Je hebt ons niet gezien, noch gesproken." En ik antwoordde: "ik ken jullie niet, heb jullie niet gezien, noch gesproken." Later hoorde ik dat er beraad is geweest bij boer Meulenbroek om hulp van de Engelsen te vragen uit Hengelo of Oldenzaal.

Inmiddels fietste ik oud-Borne in en hoorde van Jo Hofstee (de Bakkuper), die later voor de Stichting '40-'45 werkte, dat de Duitsers richting garage Jansen waren gelopen en verder Borne in richting Refined achter het spoor aan de Deldensestraat. Daar ben ik achteraan gelopen tot de Oude Kerkstraat. Vervolgens voor de Oude Kerk langs en de Pietmanskolksschool en toen het paadje in richting café Rottink. Daar kon ik vanachter de schutting de Grotestraat overzien richting het gemeentehuis.

Snel over het erf van boer Scholten gestoken om vervolgens in de tweede schietpartij van die ochtend op De Bleek te belanden. Bij slager B. Morshuis op De Bleek kwam de heer C. Vonk aangelopen. Het regende niet, maar hij had een paraplu op en een karbiesje (mandje) aan de arm. Op hetzelfde moment kwam er bij Marsman (later woonde daar de familie Pol-Leijdekkers) een Duitse militair achter de ligusterhaag tevoorschijn en het schieten was wederom niet van de lucht. Vonk hield de geopende paraplu voor zich en riep steeds "nicht schies-

sen". Op dat moment kwam de dochter van kleermaker Meijerink uit de Oude Hengeloseweg aangelopen. De kruiwagen die zij duwde, liet ze pardoos los. Zelf viel ze in het portiek van schoenwinkel Van Steden. Toen de schietpartij begon, liet ik mij direct op de grond vallen. De mensen dachten dat ik door kogels was geraakt. Dat was gelukkig niet zo en kwam ik toch nog heelhuids thuis, met de melk. Want daar was het allemaal om begonnen. Moeder zei direct: "Nu is het mooi geweest, nu kom je niet meer buiten".

Van achter ons raam zagen we de hele dag Duitsers op de vlucht langskomen. Toen wisten we dat de bevrijding niet meer lang op zich zou laten wachten. Op een gegeven moment hoorden we de tanks aankomen. Ik keek daarom door het bovenlicht op de slaapkamer richting de Aanslagsweg en de Grotestraat. Voor het pand van textielzaak van H. Morselt stond een tank. Even later stonden de bevrijders op De Bleek. We zijn toen direct naar buiten gegaan. Zo goed en zo kwaad als het ging, hebben we gepraat met de Engelsen. Het was feest, eindelijk bevrijd!

De Engelsen trekken Borne binnen. Ze naderen hier het marktplein vanaf de Grotestraat.

Foto: Collectie gemeentearchief Borne, nr. 013939.